Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, Enheten för inkomstskatt och socialavgifter

fi.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: jonatan.vesterman@regeringskansliet.se

Stockholm den 5 oktober 2026

Remiss: Europeiska kommissionens förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/49/EG, 2009/133/EG, 2011/96/EU, (EU) 2016/1164, (EU) 2017/1852, (EU) 2025/50 gällande förenkling av unionens ramverk för direkt skatt och stödjande av EU:s tillväxt och konkurrenskraft (Fi2026/01655)

FAR har erbjudits tillfälle att lämna synpunkter på ovanstående remiss från Finansdepartementet. FAR vill med anledning av detta anföra följande.

FAR:s ställningstagande

FAR tillstyrker förslaget i huvudsak men lämnar vissa synpunkter på dess utformning och genomförande.

FAR:s kommentarer

Inledning

Under många år har regelbördan ökat för såväl svenska som andra europeiska företag. Det gäller bland annat land-för-land-rapportering, rapporteringsskyldighet för rådgivare, ränteavdragsbegränsningsregler och, framför allt, reglerna om tilläggsskatt. Regelverken överlappar i flera avseenden och skapar sammantaget en omfattande administrativ och rättslig börda. Detta har gjort det svårare att starta, driva och omstrukturera företag och har sannolikt försämrat svenska och andra europeiska företags konkurrenskraft. Även företagens rådgivare har påverkats negativt.

FAR ser därför mycket positivt på att kommissionen tar ett första steg mot förenkling på företagsskatteområdet. Förslaget kan förhoppningsvis markera början på ett bredare systemskifte, där ökad konkurrens- och innovationskraft ges större vikt vid sidan av kraven på regelefterlevnad och skyddet av skattebaserna.

FAR kan ur ett övergripande perspektiv konstatera att en stor del av den ökade regelkomplexiteten är hänförlig till systemet med tilläggsskatt, som kontinuerligt förändras och blir alltmer komplext. Detta

gäller även om förenklingsregler av olika slag införs. Som FAR angett tidigare har systemet nått en sådan komplexitet att legitimiteten i systemet kan ifrågasättas. Det är mot den bakgrunden viktigt att Sverige verkar för förenklingar i det systemet. På vissa områden förekommer dessutom överlappande reglering, vilket ytterligare försvårar tillämpningen. Därför är det positivt att kommissionen i det remitterade förslaget i viss mån minskar den överlappande regleringen. Det är naturligt att sådana regelförenklingar i första hand genomförs på EU-nivå i de delar där komplexiteten följer av EU-direktiv och där ändringar av det gemensamma regelverket förutsätter åtgärder på unionsnivå.

Således välkomnar FAR förenklingsambitionerna i Tax Omnibus (COM(2026) 560 final) och ser förslaget som ett viktigt första steg mot ett mer sammanhängande och proportionerligt EU-skattesystem.

Direktivförslaget syftar till att förenkla sex befintliga EU-direktiv på området för direkt beskattning – IRD, PSD, TMD, ATAD, DRM och FASTER. Kommissionen uppskattar att förslaget sammantaget kan minska efterlevnadskostnader och relaterade finansiella kostnader med cirka 6,6 miljarder euro per år (varav omkring 2 miljarder i löpande administrativa kostnader). Flera delar av förslaget är välkomna, men kräver noggrann analys vid det svenska genomförandet. Det är även viktigt att komplexiteten faktiskt reduceras och inte enbart förflyttas från lagtext till tillämpning.

FAR noterar med viss tveksamhet att kommissionen ges en tidsobegränsad befogenhet att genom delegerade akter uppdatera bilagorna med förteckningar över kvalificerade bolagsformer (se artikel 1.4 – ny artikel 3a i IRD, artikel 2.3 – ny artikel 3a i TMD samt artikel 3.4 – ny artikel 2a i PSD). Befogenheten bör tydligt begränsas till tekniska uppdateringar som inte påverkar direktivens materiella tillämpningsområde eller medför materiella skattekonsekvenser. Ändringar som innebär en reell utvidgning eller inskränkning av tillämpningsområdet bör beslutas genom det ordinarie lagstiftningsförfarandet och förenas med tillräckliga genomförandetider.

Nedan följer FAR:s synpunkter kring de föreslagna förändringarna av respektive underliggande direktiv.

Moder-/dotterbolagsdirektivet, direktiv 2011/96/EU (PSD)

Slopandet av det nuvarande minimikravet på 10 procents ägande välkomnas (artikel 3.5 i direktivförslaget, som upphäver artikel 3 i PSD och inför ett utvidgat tillämpningsområde utan ägargräns, skäl 9). FAR vill dock uppmärksamma regeringen på att ändringen skapar ett samspelsproblem med regelverket kring tilläggsskatten (Pillar 2, direktiv (EU) 2022/2523). Utdelningar från innehav där ägarandelen understiger 10 procent inkluderas enligt tilläggsskattereglerna i resultat före skatt (GloBE-underlaget). En skattefrihet för dessa utdelningar enligt den utvidgade PSD-bestämmelsen kan därmed leda till att den effektiva skattesatsen sjunker under 15 procent och utlöser tilläggsskatt. Kommissionen bör därför klargöra samspelet mellan det utvidgade PSD-tillämpningsområdet och Pillar 2-beräkningarna, exempelvis genom vägledning om hur skattefria portföljutdelningar ska behandlas i det justerade GloBE-resultatet.

Vid det svenska genomförandet bör vidare reglerna om näringsbetingade andelar i 24 kap. inkomstskattelagen ses över. Enligt gällande regler är utdelning på noterade andelar skattefri bara om innehavet uppgår till minst 10 procent av röstvärdet eller betingas av rörelsen (24 kap. 33–34 §§ IL). Genom det utvidgade direktivet blir utdelning från utländska bolag, inklusive noterade sådana, skattefri oberoende av ägarandel. Utdelning från svenska noterade bolag förblir däremot skattepliktig om ägarandelen understiger 10 procent och innehavet inte betingas av rörelsen. Denna asymmetri är omotiverad och bör åtgärdas eftersom den leder till att portföljinnehav i svenska noterade bolag missgynnas jämfört med motsvarande innehav i utländska noterade bolag. Lagstiftaren bör vid genomförandet överväga att sänka eller slopa 10-procentskravet i 24 kap. IL så att en mer neutral skattemässig behandling uppnås oavsett om det utdelande bolaget är svenskt eller utländskt.

Ränte- och royaltydirektivet, direktiv 2003/49/EG (IRD)

Slopandet av minimikravet på 25 procents ägande (artikel 1.2 a–b, som stryker det nuvarande kravet på "associated company") välkomnas och är konsekvent med den parallella ändringen av PSD. Det är dock centralt att direktivet utformas så att inte flera medlemsstater beskattar samma intäkter i fall där mottagaren av betalningen inte är den slutliga förmånstagaren (beneficial owner). Förslaget behåller visserligen kravet på att mottagaren ska vara beneficial owner (skäl 12), men det breddade tillämpningsområdet, utan ägandegräns, ökar risken för gränsdragningsproblem avsevärt.

Vidare föreslås att det införs en ny skyddsklausul mot dubbel icke-beskattning vid betalningar till tredjeland med noll- eller obefintlig bolagsskatt (artikel 1.5, ny artikel 5.3 i IRD). Klausulen ger källstaten rätt att antingen ta ut källskatt eller vägra avdrag. Undantag ges för mottagare som omfattas av Pillar 2-regelverket eller betalar en kvalificerad nationell tilläggsskatt (qualified domestic top-up tax). FAR anser att dessa skyddsregler är välmotiverade.

I transaktionskedjor som omfattar flera medlemsstater, exempelvis när ränte- eller royaltybetalningar kanaliseras via mellanliggande enheter, finns dock en påtaglig risk för kumulativa beskattningseffekter. Om den slutliga mottagaren inte beskattas och flera mellanliggande källstater oberoende av varandra tillämpar skyddsklausulen, kan samma inkomstflöde träffas av källskatt eller avdragsförbud i flera led. Bestämmelsen innebär att hänsyn enbart ska tas till den direkta mottagarens skattesituation (skäl 10) och kräver inte att betalaren spårar vidare i kedjan. Just denna avgränsning gör att överlappande tillämpning mellan medlemsstaterna inte förhindras.

FAR anser att kommissionen bör tillhandahålla tydligare gemensam vägledning om begreppet beneficial owner och införa en effektiv rättelsemekanism, exempelvis genom informationsutbyte eller ömsesidig avräkning. Mekanismen bör säkerställa att skyddsklausulen inte leder till ekonomisk dubbelbeskattning inom unionen när flera parter i en transaktionskedja beskattar samma inkomst.

FASTER, direktiv (EU) 2025/50

FAR har inga synpunkter.

Tvistelösningsdirektivet, direktiv (EU) 2017/1852 (DRM)

Den nya 30-dagarsfristen för ingivande av klagomål (artikel 5.2 – ny lydelse av artikel 3.1 i DRM) är för kort i komplexa gränsöverskridande skattetvister, där underlag måste inhämtas från flera jurisdiktioner och rådgivare i berörda stater samordnas. Direktivförslaget innebär att klagomål ska lämnas in till samtliga behöriga myndigheter inom 30 kalenderdagar från den första inlämningen (artikel 5.2, ny artikel 3.1 sista stycket i DRM). Underlåtenhet att hålla fristen kan leda till avvisning (artikel 5.4, ny artikel 5.1 d i DRM), och även om förslaget ger möjlighet att avhjälpa brister inom 30 dagar samt åter lämna in klagomålet inom den övergripande treårsfristen (artikel 5.4, ny artikel 5.1 sista stycket i DRM), anser FAR att denna avhjälpningsmekanism inte fullt ut kompenserar den korta initiala fristen.

Komplexa internprissättningsärenden med flera berörda koncernenheter i olika medlemsstater kräver ofta samordning av dokumentation, översättning och juridisk analys som inte ryms inom 30 dagar. FAR anser att fristen bör förlängas till minst 60 kalenderdagar, alternativt att direktivet uttryckligen tillåter behöriga myndigheter att förlänga fristen i motiverade fall. Det bör också tydliggöras att en komplettering i enlighet med den 30-dagarsavhjälpningsmekanism som föreslås i artikel 5.1 sista stycket inte innebär att den materiella treårsfristen för ingivande av klagomål löper ut under kompletteringstiden.

Fusionsdirektivet, direktiv 2009/133/EG (TMD)

Anpassningen till Mobilitetsdirektivet (direktiv (EU) 2019/2121) välkomnas. Artikel 2 i direktivförslaget utvidgar TMD:s definitioner till att omfatta "simplified merger" (ny artikel 2 a iv i TMD) och "division by separation" (ny artikel 2 b ii i TMD), samt inför ett nytt kapitel Va om gränsöverskridande omvandlingar (cross-border conversions, nya artiklarna 14a–14c i TMD). Dessa ändringar är nödvändiga för att uppnå en koherent skattemässig behandling av de nya bolagsrättsliga omstruktureringsformerna.

Svenska bolagsregler bör ses över parallellt för att säkerställa att de nya omstruktureringsformerna, förenklad fusion och delning genom separation, får en tydlig och förutsebar skattemässig behandling i svensk rätt.

Det nya kapitlet Va om gränsöverskridande omvandlingar innebär att skatteneutralitet ska gälla vid omvandlingar där bolaget behåller sin skatterättsliga hemvist eller ett fast driftställe med tillgångarna i avgångsstaten (artikel 14a.1 a–b). Regleringen aktualiserar frågor om hur de svenska uttagsbeskattningsreglerna i 22 kap. IL interagerar med de nya TMD-bestämmelserna, och lagstiftaren bör säkerställa att regelverken är konsekventa.

ATAD, direktiv (EU) 2016/1164 – Ränteavdragsbegränsning

Undantaget för externa lågrisklån (artikel 4.5 c, ny punkt 2a i artikel 4 i ATAD) välkomnas, men dess nuvarande utformning hindrar i praktiken undantaget från att träffa normal och affärsmässigt motiverad koncernfinansiering. Enligt den föreslagna bestämmelsen krävs att lånet (i) inte tillhandahålls av ett närstående företag eller fast driftställe (punkt 2a a), och (ii) uteslutande används för att finansiera den

låntagande enhetens egna verksamhet, utan att medel vidareutlånas inom koncernen (punkt 2a b). Vidare ska ett lån inte, direkt eller indirekt, användas för kapitalinsatser eller andra kapitaltillskott som resulterar i finansiering av ett närstående företag.

I verkligheten bedriver många multinationella koncerner sin finansiering genom en central treasury-funktion som tar upp extern upplåning och vidareutlånar medlen till andra koncernbolag. Denna vedertagna och affärsmässigt motiverade finansieringsstruktur faller utanför undantaget på grund av villkoret att finansieringen ska avse den egna verksamheten och inte får vidareutlånas. Bolagen tvingas i annat fall till lokal extern upplåning, ofta till högre kostnad, eller möter avdragsbegränsning trots att finansieringen i grunden är helt extern och affärsmässig.

FAR föreslår att begreppet "egna verksamheten" i artikel 4.2a b utvidgas till att inkludera verksamhet i företag i intressegemenskap, vilket skulle upprätthålla syftet att motverka aggressiv skatteplanering via ränteavdrag utan att påverka affärsmässig extern koncernfinansiering.

Ur ett svenskt perspektiv är det viktigt att det förslag om ändringar som föreligger fullföljs och beaktas, det vill säga höjning av gränsen för förenklingsregeln, koncerngemensam beräkning av avdragsunderlaget och tidsobegränsad carry forward.

ATAD, direktiv (EU) 2016/1164 – FoU-avdrag

De nya reglerna om FoU-avdrag (artikel 4.4, nytt kapitel Ia i ATAD med artiklarna 3a–3c) innebär att kvalificerade investeringsutgifter för materiella tillgångar som används för forskning och utveckling, såsom maskiner, utrustning och anläggningar, ska kunna dras av i sin helhet antingen omedelbart eller fördelat över högst fyra efterföljande beskattningsår (artikel 3a.4). Denna möjlighet till direktavskrivning (full expensing) innebär att materiella FoU-tillgångar kommer att kunna skrivas av snabbare än vad de befintliga reglerna om räkenskapsenlig avskrivning (30/20-reglerna) medger, vilket skapar periodiseringsskillnader som behöver hanteras vid genomförandet.

FAR anser att genomförandet av dessa regler utgör ett naturligt tillfälle att bredda diskussionen till ett principiellt skifte från räkenskapsenlig avskrivning och obeskattade reserver till ett system baserat på uppskjuten skatt. Ett sådant skifte skulle kunna stärka koherensen mellan Pillar 2-regelverket och det internationella ramverket i övrigt.

FAR

Per Johansson
Generalsekreterare/vd

Michael Johansson
Ordförande i FAR:s remissgrupp – Skatt